

Letnik II.

v lažnjivi obleki.

Štev. 8.

Izhaja v mesecu dvakrat, kedar ga je volja. — Veljá celo leto 2 gold. 40 kr., pol leta 1 gold. 20 kr., četrť leta 60 kraje. Posamezne številke se dobivajo po 10 kr. v Klerr-ovi bukvarnici na vélikem trgu št. 313.

Ne boš, Jaka!

V soglasji so ljudje živel',
Soglasno eno pesem pel'
Veselo;
Pa hitro vso obsede duh,
Ki zdaj še kliče se napuh, —
Krdclo.
Zidati jeli stolp si v zrak,
Po svojem kričat' jel je vsak.
Boga pa prime jeze moč,
Vse razkropi po svet', rekoč:
„Taka spaka?!
Ne boš, Jaka!“

Pozneje je Rimljanov rod
Razširjal svojo moč povsod
Sé silo;
Pridere z vojsko prav srdit,
In tujcem svojo će razvit'
Brž krilo.
A jezno se barbar mu vpré,
Kulture tuje noče ne.
Srdit se vname hitro boj,
Rimljan' tepeni, da b'lo joj!
Tuja tlaka —
Ne boš, Jaka!

Zdaj pridno nam očitajo,
Nas dan za dnevom pitajo
Le z Rusi;
Sami se ne sramujejo,
Prijazne zveze kujejo
Pa s Prusi.
Al zvest je Slavijan povsod,
Za Avstrijo le v boj rad hod';
Če tud' ponujaš d'narjev pest,
Ostane „Slav“ cesarju zvest
Tud' brez traka,
Ne boš, Jaka!

Tud' Avstrija je močna b'la,
Dok' je pravica vladala
Naróde.
Ni bilo se ji bat' nikdar,
Da b' jo prekuenil kak vihar
Osóde.
Če pa ošabno Nemcev rod
Praznuje vsaki dan svoj god; —
Če drugi ko strežaji le
Za polne mize vsi skrbé; —
Če je taka,
Ne boš, Jaka!

Na Dunaji je zbor bil zbran
Za ljudstva blagor tje poslan
Ustavno.
Tam se vgibalo marsikaj,
Ni šlo naprej in ne nazaj
Naravno.
Poslanci vladni, Nemcev broj,
Začeli prot' Slovanom boj;
A ti ne gredó v kozji rog,
Odgovor bil je ta-le strog:
„Noč' mo fraka!
Ne boš, Jaka!“

Če misli kdo ga poteptat',
V široko svojo ga dejat'
Besago, —
Se moti revež prav močno
In plačat' mora skušnjo to
Prav drago.
Naj takemu beseda ta
Močno na ušesa privihrá:
„Če misliš nas na zelj' pojest',
Kazal' ti bomo krepko pest.
Oh ti sraka,
Ne boš, Jaka!“

Le eden možko obsedi,
K' na Dunaj' dobro se redi:
Naš Cene.
Ponosno skoči on po konc',
V dvorano glas, ko počen lone
Zažene:
„Jaz ko poslanec gabelj tih
Ostanem pri nemčurskem Mih“
Če vode te-le ne kalim,
Mogoče, da še kje dobim
V luknji raka,
Ne boš, Jaka!“

Ko so Slovani se vmaknil'
Večine zbora zlobni sil' —
Njim slava! —
Je tudí ministerstvo šlo,
Ustava skor' po vod' jim clo
Ze plava.
Zdaj pa Slovanov poje tié!
„Brez nas Nemčurji niste nič!
Če Dunaj nam pravíc ne dá,
Bo slaba za-nj le trma ta;
Naj pa čaka!
Ne boš Jaka!“

„Brencelj“.

Race iz časnikov.

Race vsak pozná, zlasti lovci, kateri jih streljajo. So pa tudi časnikarske race, posebno v novejšem času, ki se takrat rade kažejo, kedar ni druge divjašine, da bi časnikarski dopisniki ž njo polnili zijajoče svoje torbe.

„Brencelj“ jih je tudi jel loviti, in ker je jako bistroumna muha, je sestavil poduk, kako se dá ta čislana divjašina loviti, okinčati in bralcem na mizo predstavljati. Tukaj je nekaj „receptov“, katere Vam daje na zbiranje.

1. Raca á la „N. f. Presse“.

Vzemi zapisnik tujcev v gostilnici, kjer prenočujejo, izberi iz njih slovenska imena, jih namoči v svojih možganih in prebavaj v želodcu tako dolgo, da je vse to zanimiva novica. Potem prideni nekaj „Slovenije“, narodne vzajemnosti, zvaljaj vse to v podobo zbora in podaj svojim bralcem na tiše to-le novico: „Včeraj so bili gospodje A. B. C. v Ljubljani in so se menili med sabo. Sklenjeno je bilo bóje, da se slovenske dežele postavijo v Rusijo, da se premení celi zemljevid in Amerika prestavi v Evropo, ker je v Ameriki tudi nekaj Slovencev. Pozor!“

Ta raca je jako okusna in v kratkem jo bodo zobali vsi nemškutarški in liberalni časniki. Resnica sicer je le ta: „Gospodje A., B. in C. so prišli o praznikih v Ljubljano potico jest“, a ta raca ni tolsta, tedaj bi ne dišala občinstvu.

2. Raca á la „Tagblatt“.

Vzemi krajcar, ktereга podeli Slovenec kmečkemu siromaku, prideni toliko laži, da bo iz njega ruski rubelj; iz enega siromaka naredi kmečko drhal, prideni še nekaj laži in ponudi svojim bralcem to-le prav mikavno novico: „(Ruske agitacije.) Včeraj popoldne se je zbrala na trgu velika drhal kmetov. Ni dvomiti, da je bila sklicana, kajti videlo se ji je na obrazih, da nekaj namerja. In res! V tem hipu pride nek preoblečen Rus in vsuje cel mernik rubljev med ljudstvo. Namen ne more biti skrit, kajti vsakemu, kdor pozná naše razmere, je znano, da hočejo slovenski voditelji deželo prodati Rusiji. In vlada trpi to nevarno početje!“

Ta raca, tolsta in okusna, se bo z večim okusom zobala po svetu, kakor ko bi jo brez priprave ponudil na priliko tako-le: „Včeraj je nek Slovenec podelil prosečemu siromaku 1 krajcar a. vr.“ To bi se nikomur ne zdela raca, nihče bi je ne pokusil.

3. Raca á la §. 19.

„(Nikoli še kaj takega!) Nedavno pride v uradno pisarnico posestnik in se pritoži, da se mu vsi dopisi pošiljajo v slovenskem jeziku. Uradnik ga zavrne s tem, da postava veli enakopravno ravnati z jeziki in se opira na to, da se povsod po vsi slovenski deželi le slovenski odpisuje in dopisuje; če ne ume slovenski, naj si pa išče koga, da mu bo stvar razjasnil. — Sitnež odlazi z dolgim nosom. — Ne moremo si kaj, da ti novici dostavimo le to: Kdaj bo nehala po pisarnicah krivična navada, da se uraduje le v slovenskem jeziku, da se celó, in to ne redko, pripeti, da se na nemške vloge odpisuje slovenski?“

Ta raca je taka, da jo vsak precej spozná, tedaj ni treba posebne priprave.

4. Raca á la „Brencelj“.

„Še ta mesec izfrči obljubljen Brencelj v koledarjevi obleki.“

Ker je danes že 30. april in sicer 4. ura popoldne, bo vsak, kdor ne misli, da more „Brencelj“ čudeže delati, videl, da je to lepa raca.

Vendar bo Brencelj v koledarjevi obleki brž prifrčal, kedar bo izležen. Zdaj so jele tudi že druge muhe laziti iz mehov, tedaj bo tudi on se izlegel meseca maja.

„Brencelj“ pa tudi kupuje enake race, in če kdo katero vjame, naj mu jo pošlje.

Vredništvo „Tagblatt“ se mu je ponosno bahalo, da ima mnogo več gostov pri svoji mizi, odkar je začelo race loviti in na mizo nositi.

Propadlim kandidatom ministerstva.

Šli smo! Ne eden od nas ni postal minister. Daleč smo že, da se možje ko mi zametujejo! Avstrija ne more dolgo stati.

Da bi bil vsaj eden postal minister, na primer naš Kljun! Mož je bil obljubil „Brencelju“ nakloniti tisto podporo, katero zdaj vleče „Tagblatt“, in „Brencelj“ je že jel, nadjaje se je, delati dolgove in bi se bil na-njo skoro oženil. A Kljun je padel ko mi, pa mož se tolaži in se je odpeljal v Švico, kjer menda ostane toliko časa, da se povrne ko minister v Avstrijo.

A kam gremo mi reveži, ki nimamo po 4000 gold. na leto? Kaj bomo počeli mi, to je, Kaltenegger, Dežman, Hajman, Kasmacher, turnarji, Zakrajšek in stric „Brencelj“?

Že vem, prijatli, čujte! Maščujmo se! Zabavljajmo, kar se dá, postanimo Slovenci!

To bo ropot po časnikih! To bodo Dunajčani grdo gledali! Da, svet nas ne pozná, naj nas tedaj spozná, da nas bo vedel ceniti.

Živijo Slovenci! Veste prijatli, med nami rečeno, z nemškutarijo ni nič več. Stvar ne nese denarja, še manj pa časti; zasukajmo se, staro ministerstvo je šlo in menda bodo zdaj Slovani pri vrhu. Ubogajte, napravite si slovenske suknje ali si jih pa izposodite, pinje pa prodajte za možnarje, s kterimi bomo na čast novemu ministerstvu streljali.

Mi smo vendar le mi! Če nas Nemci nočejo, bomo postali pa Slovenci. Ali pa, veste kaj, postanimo Turki. To bo še večí šunder! Dežman bo paša s tremi konjskimi repi, drugi pa dobimo po dva, se bo vsaj dobro podalo našim dolgim nosovom, katere smo ravnokar prejeli. Živi Turk!

„Brencelj“,

zavržen kandidat ministerstva.

Političen ričet.

Dežmana, ki je nedavno popadel na ulici dečka, so že vjeli in ubili. Vendar se morajo še vsi pesi voditi na vrvice. Stekel pes je govoril v konšt. društvu s takim vspehom, da mu je društvo sklenilo javno zahvalnico. — Nemčurski liberaluhi so poslali papežu 250.000 gold., katere so nabrali v svojih krogih. Katoliška društva nabirajo podpise za neko adresu, v kateri se vstavlja papeževi nezmotljivosti. — Dr. Tomanu so poslali nemškutarji na Kranjskem zaupnico, v kateri se strinjajo z njegovim izstopom iz državnega zbora. Kljunu namerjajo Slovenci slovesno bakljado. — „Sokol“ je bil pri svojem izletu v ljubljansko okolico po kmetih strašno tepen. Nemške turnarje so na Janjčah slovesno sprejeli in pogostili. — Pri razstavi žival v Ljubljani je dobil ljubljanski konšt. zbor prvo darilo. Gosp. Debeveca mastni in velikanski vol se še vedno trdno drži ustave. — Avstrijsko ministerstvo je praznovalo ravnokar petdeseto obletnico svojega delovanja. Dr. Bleiweis je umrl komaj dva meseca star. — „Tagblatt“ je bil včeraj vnovič konfisciran. „Brencelj“ je dobil po Kljunu danes 4000 gold. podpore.

Pri nabiranji vojakov.

Magistratni komisar krojač Fink: Aha! Ta-le je natakár iz čitalnice. Ta bo dober! Tauglich!

Natakár: Kaj veste Vi, sem li jez „tauglich“ ali ne? Mi li Vi hlače merite?

Rešpehtarjova kuharica.

Pa je zares čuden svet! Ldje so brž ošnofali, da morem imet z „Brenceljnam“ kakošen ferheltnis, in da me on pošilja po hišah na eksekucjon, k' tolkat dinst bekslam. Zdaj me pa že skor nobeden več ne pros v službo, ker pravjo, da vse izplavšam, kar se per tistih geršaftih godí, kamor jest pridem.

Pa to ni res! Vsak, kdor me pozná, vé, da sem prov ferleslih peršona. Še nikol nisem odprla ust, da b' kej povedala, kar ne gré med svet. Al to ni res? Kdo mi mora očitati, da ne

obdržim vsega za-se? Nekaj pa morem plavšat, kaj bom imela taško pred ustmi, koker sv. Janez na črnuškem mostu?

S tem luterš vere rešpehtarjam sva se koj skregala. Pa so tud prov čuden rešpehtar, k' jih nobeden ne rešpehtira, pa tud nimajo tolk špeha, da b' jih človek zavolj tega rešpehtar imenval. B' blo kmal človeka sram, da jih služi. Na to pa so še zarenčal nad mano, koker da b' bla jest kriva, da jih je „Brencelj“ za ministronta perporočal, pa so skor padli. So se že „Brenceljnu“ zamerli, da se iz njih norca dela. Men se pa res ferdrisa, da sem vselej jest uržah, če se kdo polbira al blamira, koker je zdej v modí.

Zdej sem spet brez dinsta al kondicjona, koker se prav v belj nobelj šprah. Enmal me ravnajo k' enmu rešpehtarji v Kranj, menda je pecirken avtman; pa zraven še šolen rešpehtar. Ne vem, koko b' nardila, al b' se vdinjala al' ne, k človek ldi ne pozná. Men se zdi, da se piše Derbič al toko nekok, bo že spet kakšno turško imé. Pravjo mo tud paša, to je tist prefeljnič per Turkih, k' ima tri konjske repe, pa ne vem kje. To more bit čudna ž'vav, saj še nisem vidla nikol nobene s trem repi. Kmal b' me firbec gnal, da b' ga šla gledat, pa saj že spet ne bo res; ldje so žleht in rajš kej slabga povdó od človeka, koker dobrga. Pa b' se jest tud blamirala, ke b' šla gledat, koker rajnk Turnček, per katerem sem še takrat služila, k' je z „Brenceljnam“ stal na dobri nogi, zdej so ga pa dal v Gradec v penzjon.

Če mi pa kdo vé kaj posebnega povedat od tistega gospoda rešpehtarja v Kranj, naj pa piše „Brenceljnu“, mi bo že avsrihtal; poleg bom pa šla v Kranj v dinst, da s'gljih je bolj nobelj v Iblan služit.

Žefa, k' bere vse sorte cajtenge, mi je pravla, da tist kzece od davka za antverharje in tinstpotovke ne bo ven dan. To je pa dobro! Saj sem rekla, če se mi na absace postavmo, več rihtamo, koker vsi tist abortnarji v tistem dunajskem rajksrat. Mi smo se skep spravle, smo naredle feršverengo in Žefa je stuhtala tak antres na ministronte, koker ga je enkrat gmajnarsk rat v Iblan na Dunaj poslal, in me smo ga podpisale in tista Pepca ga je nesla za tri groše na Dunaj.

Pa je bil tud hud tist antres. Vse smo anstimk pešlisale, da ne bomo nič več nič tinstale, pohale, frigale, roštale in ourihtale. Tako se more spuntat, pa gré. Ke b' se bli ldje do nas obrnil, pa b' ble me že pred kaj takga anrihtale.

Kar peresa, cajtenge in brihtne glave ne dosežejo, dosežejo včasih — burklje. To s' pa zamerkite!

Vremenski opazki.

Nemčursko obnebj se čedalje bolj prevlečuje z meg-lami. Naše solnce Giskra se je popolnoma skrilo in planetov Herbst, Hasner in drugih menda v zdanjem veku ne bo več videti. Dež iz dispozicijskega zaklada je nekaj ponehal in po nekdanjih ministerskih listih pritiska že huda suša, ker primanjkuje redivne moči.

Tem ošabniši pa se razvija plevel opozicije, ki bo v kratkem zadušil ustavoverno pšenico, če ne pride kaka povodenj ali potres, da zvrne iz stola zdajno ministerstvo. Posebno tam, kjer je, kakor po slovenskih planjavah, nemčurska pšenica le redko vsejana, jela je pojemati in moške glave poobešati. Če ne udari zopet kaka strela iz jasnega Dunaja, bati se je vnovič hude janške ali ješke toče, ktera vse pobije.

Mesecu Potocki-ju ne upamo niti mi, niti Slovenci, kajti znano je, da mesečna svetloba ne daje pravega življenja in ne dopustí, da bi se politične barve jasno pokazale.

Dežman,
opazovalec političnega vremena.

Enfante terrible.

Znan nemškutar se odpravlja na pot. Pred odhodom priteče sinček k njemu in prične se ta-le pogovor:

Sinček. Kam pa greste, papa?

Oče. Na Dunaj, radovednež!

Sinček. Oh papa, če greste na Dunaj, prinesite mi fig! Lepo prosim, papa!

Pogovori.

Tine. Naša mestna policija je jako slaba. Nedavno mi je vkradel deček v štacuni mnogo stvari, ki so bile dokaj vredne. Naznanim ga pri policiji, a do zdaj ga še nimajo, ker se še vedno prost po mestu potepa in mi še tu pa tam kako škodo naredí.

Tone. Bedak! tega si sam kriv! Ako bi bil svojemu naznanilu pristavil, da je deček kričal „živijo“ ali pa da nosi taborsko svetinjo, — še tisto uro bi ga bili imeli.

Jaka. Novo ministerstvo je tedaj sestavljeno, pa kakor se meni zdi, ni krop ne voda.

Jože. Vesel bodi, da ni, vsaj Slovencev ne bo oparilo, ker ni krop, in tudi morda ne bo tako hitro zmrznilo, ker ni voda.

Tine (bere): „Avstrija ima zdaj 38 ministrov —“

Jože. Bog jo varuj!

Tine (nadaljevaje): „— v pokoju.“

Jože. Hvala Bogu!

Tine. Zakaj hvala Bogu, če moramo 38 ministrov v pokoju rediti?

Jože. Če so vsi take baže, kakoršne je bilo ravno odstavljeno, je boljši, da so že v pokoju, ko da bi še vladali.

Jaka. Ljubljansko turnarsko društvo je ob enem tudi gasilno društvo. Kako bi bilo, če bi jelo kje goreti, kedar napravijo turnarji izlet iz mesta?

Tone. Nič se ne boj! Saj veš, da so turnarji iz vsakega izleta prav hitro nazaj v Ljubljano pritekli.

Čudo.

Nace. Včasih se mora človek res čuditi, kako se po naključji kaj zgodi, kar z vsim trudom, z vso umetnostjo in znanostjo ne more doseči. Tu le en izgled. Poznal sem človeka, kateri je vsak teden stavil v loterijo in ne enega krajcarja dobil, ne ene številke vganil. Že je hotel

popustiti goljufivo igro. Neko noč se mu sanjajo tri številke, 22, 37, 56. Brž vstane, hiti v mesto in tu jih stavi. Komaj pričakuje dne srečanja in ko se napoči, teče na vse zgodaj v mesto, oči že od daleč strmé na tablico, kjer se bližijo nove številke, sapa se mu zapré, oko obstane, na vsem životu se trese in — kaj misliš, Miha, da je zadel?

Miha. I nu, kaj bom ugibal, saj je vsakemu jasno! Vse tri številke.

Nace. Nisi je vganil. Ne ene ni zadel.

Kljunova.

Na Dunaj' je fletno,
K' so v'roke stopnje,
Pa zlati cekini,
Pa službe mastné.

UGANJKI.

I.

V podobi majhni žužek ljuti
Rad živino jaz imam,
Pravo žilo najti znam
In pikam, da me dobro čuti;
Če le čuti glase moje,
V kviško vzdigne repe svoje.

V podobi mrtvi jaz napadam
Ljuto lib'raluški sad;
Hujše pikam še ko gad,
Neusmiljeno nemčurje zbadam.
Ena pa lastnost naj' veže:
Pajk nam' po življenji streže.

NB. Kdor to uganjko prvi ugane, dobi „Bren- celjna“ brez plače celo leto.

II.

Šestero nog ima žival',
Po dveh pa člov'k korači,
Boji se prve le mrčes',
A druž'ga tud' berači.
Razloček le, da prva prede mreže,
Drug pa rad le divje kmete veže.

NB. Kdor pa te uganjke prvi ne ugane, dobi po sili „Bren celjna“ celo leto brezplačno. Imé njegovo bodemo prihodnjič priobčili.

(Rešitev prihodnjič.)

Najdena starina.

Te dni se je našel pri razkopanju hiše na voglu tik mesarskega mosta na šentpeterskem predmestju v zidu štirivoglat kamen s sledečim napisom:

TU. KAI. I. E. IMEN.
I. TENTE. R. G. TU. KAI
I. E. DOB. I. L. DE. SC. H.
MAN. K. L. O. FUT. O.

Da je kamen in napis starina, bo pritržil vsak, kdor se je količkaj z latinščino in grščino ukvarjal. Beseda KAI je gotovo grška, nekaj je latinskih, nekatere pa se nam zdé skoro iz stare sanskritike.

Na vsak način pa je napis vreden, da si naši učeni možje in jezikoslovci malo glavo belijo z njim. Je sicer trd oreh, a jedro bi utegnili vendar le truda vredno bitti.

Vsem narodom, ki so spremili rajnko

avstrijsko ministerstvo

k poslednjem pokojišču in milo razodeli svoje sočutje,
se srčno zahvaljuje

oprostena Avstrija.

Nesrečna mati.

Bela Ljubljana: Ne vem, kdo mi je otroke tako spridil! Odkar mi je nekdo zatrosil „fortšritšnops“ v hišo, jih veliko boleha na liberalizmu, tako, da se vedejo ko nori. Če ne bodo dali miru, mi bodo vso hišo podrli, v slabo imé so me že spravili.

Naznanilo.

V tako nestanovitnih časih, kakoršni so zdajni, ko se politično vreme skoro vsako uro spremeni, je

političen vremekaz (termometer)

jako praktično in potrebno hišno orodje. Mi smo po večletnih skušnjah iznajdli prav zanesljive vremekaze in sicer na podlagi naprave za znane vremenske prerokinje zelene žabe. Posoda je lepa, dokaj prostorna, sicer pa prav mična steklenica z lestvico, na kateri mesto zelene žabe sedi majhen Dežmanček, ker ta rod je posebno izveden in skušen, kar se tiče političnega vremena.

Družba renegatov.